

Striptekenaar Barbara Stok (33) kreeg een burn-out van haar werk als journalist/fotograaf bij een huis-aan-huisblad. Met twee collega's schreef ze wekelijks vier kranten vol. Het werk als journalist, dat ze altijd zo graag had willen doen, werd een nachtmerrie. Ze maakte er een stripboek over, dat onlangs is verschenen.

Burn-out als stripverhaal

door Peter Dekkers

'Het is opmerkelijk dat je zo lang in een situatie blijft zitten waar je ongelukkig van wordt, zonder er iets aan te doen', peinst Barbara Stok, terugkijkend op de periode dat ze voor een Gronings huis-aan-huisblad werkte. Met twee collega's moest ze elke week 4 kranten volschrijven en daarnaast verzorgde ze ook nog de fotografie voor die kranten. Dat leidde na drie jaar tot een burn-out. Ze besloot een stripboek te maken over die periode in haar leven.

Dat leven bestond alleen nog maar uit werken, ze kwam aan niets anders meer toe. Als ze, om een uur of tien 's avonds, weer wat energie voelde om iets anders te gaan doen, kwam de stress van het vroeg naar bed moeten. Eenmaal in bed, lag ze klaarwakker. Doodongelukkig was ze, en ze vroeg zich af „Waar doe ik het allemaal voor? Wie zit er op die krantenartikelen en foto's te wachten?” Na drie jaar besloot ze ontslag te nemen.

Sindsdien doet ze alleen nog maar wat ze leuk vindt: schrijven, fotograferen, muziek maken. En strips tekenen. Barbara Stok: „Ik wilde als kind al schrijfster worden en strips tekenen. Een aantal jaren geleden ben ik gewoon begonnen mijn strips te kopiëren en uit te delen. Daarna maakte ik er boekjes van in een oplage van duizend en bood ik ze te koop aan in platen- en stripwinkels. Tot mijn verrassing stond er al gauw een uitgeverij bij me op de stoep. En niet de eerste de beste.”

Inmiddels is ze een gevestigde naam in de stripwereld en heeft ze, haar nieuwste titel 'Je geld of je leven' meegerekend, drie stripboeken op haar naam staan, uitgegeven door Nijgh & Van Ditmar. Daarnaast tekent ze strips voor het meidenblad *One*, waarop ze steevast veel reacties krijgt.

Barbara Stok: „'Je geld of je leven' gaat over mezelf, over de periode die leidde tot mijn burn-out. Ik heb me wel afgevraagd of er wel iemand op zo'n persoonlijk verhaal zat te wachten, of het wel interessant genoeg zou zijn. Maar ik hoorde van steeds meer mensen die soortgelijke ervaringen hadden. Toen besloot ik het toch maar uit te brengen. Het is een beetje zoals met de tekeningen van Peter van Straaten: het gaat weliswaar over mijn leven, maar eigenlijk ook over het leven van andere gewone mensen.” Barbara Stok's autobiografische

Het gaat alleen nog maar om geld, geld, geld

stripverhaal staat niet op zichzelf, bekende vrouwelijke striptekenaars als Maaïke Hartjes (o.a. *Viva*) en Gerrie Hondius (o.a. *Opzij*) maakten autobiografische strips. Samen met Hartjes en Hondius wordt Stok gerekend tot de 'Grote Drie' van de Nederlandse vrouwelijke striptekenaars.

„Veel mensen vragen me wat nou de verschillen zijn tussen mannelijke en vrouwelijke striptekenaars”, verzucht Stok. „Daar heb ik helemaal geen boodschap

aan. Ik zal niet ontkennen dat er verschillen zijn, maar ik heb geen enkele behoefte daar de nadruk op te leggen, ik vind dat geen *issue*. Met dat soort vragen kun je me aardig op de kast krijgen.”

Barbara Stok was als jong meisje al een verwoed striplezer. „De boeken van Kuifje heb ik helemaal stukgelezen, en Guust Flater vond ik helemaal geweldig”, zegt ze. „Vooral bij die laatste viel ik soms schaterend van mijn stoel. Zoals met die walnoot; Guust Flater probeert een walnoot te kraken en dat lukt niet. Hij besluit het ding op de tramrails te leggen. Vervolgens dendert de complete tram uit de rails. Geweldig!” Suske en Wiske las ze niet of nauwelijks. „Dat was een beetje 'het andere kamp', zoals je in de jaren zestig bij muziekliefhebbers het Stones-kamp en het Beatles-kamp had.”

Een jaar of tien geleden raakte ze in de ban van Amerikaanse alternatieve strips. Haar grote voorbeeld werd Aline Kominski, echtgenote van de al even beroemde Amerikaanse *comic*-tekenaar Robert Crumb. Ooit stuurde Barbara haar een strip toe die ze getekend had. Een reactie kreeg ze echter nooit. „Ik kreeg wél een kaartje van haar man, Robert

Crumb. Daar ben ik nog steeds trots op.”

Behalve strips maakt Stok ook muziek; samen met haar vriend vormt ze het duo 'De Straaljagers'. Haar vriend speelt gitaar, zij drumt. De muziek beschouwt ze als haar 'hobby'. Grootste ambitie: „Optreden in leuke cafés.” Twee singles hebben ze al uitgebracht. Op vinyl, welteverstaan („Daar zit meer diepte in dan een cd. Je hoort als het ware wáár de instrumenten zich bevinden”). De muziek die ze maken, zit ergens tussen punk en blues in. „Ken je dat, punk-blues? Nee?, nou, een hoop lawaai, in elk geval.” Daarnaast verzorgt ze elke twee weken voor VPRO Internet-radio een punkprogramma samen met Anneke Riplet van de Rotterdamse band The Riplets.

Maar haar grote passie ligt toch bij het striptekenen. „Ik heb alweer een hoop strips liggen”, lacht ze. „Maar eerst en vooral wil ik even een tijdje niets doen, nu het boek uit is. Dat is het prettigste van alles: je eigen baas zijn, voor jezelf werken. Bedrijven worden steeds groter en onpersoonlijker door eindeloze fusies. Het gaat alleen nog maar om geld, geld, geld. Reorganisaties zijn schering en inslag. Werknemers worden er niet gelukkiger

Barbara Stok

FOTO REYER BO

Barbara Stok in 'Je geld of je leven'

van. Die onvrede is vaak de oorzaak van overspannenheid en burn-outs. Ik heb steeds meer twijfels over of we met z'n allen wel op de goede weg zijn.”

Barbara Stok: 'Je geld of je leven', Nijgh & Van Ditmar, €12,50. Barbara Stok signeert haar boek donderdag 6 november vanaf 19.00 uur in boekhandel Scholtens-Wris Guldenstraat 20, Groningen.

Trouw 6-11-03